

RIKSREVISJONENS ROLLE

Paul G. Roness

Statsviterkonferansen, Bergen 19. april 2012

ULIKE TYPAR ANALYSAR AV OFFENTLEG FORVALTNING

- *Normativ*: kva verdier og omsyn bør leggest til grunn for utforminga av offentleg forvaltning, og korleis kan endring rettferdiggjeras?
- *Empirisk*: beskriva og forklara kva som skjer med utforminga av offentleg forvaltning, eller kva konsekvensar eksisterande organisasjonsformer og endringar av desse har
- *Konstruktiv*: tilrådingar om bruk av organisasjonsformer for å ivareta ønska verdier og omsyn

VERDIGRUNNLAG FOR OFFENTLEG FORVALTNING

- Lojalitet/politisk styring
- Nøytralitet/rettsstatsverdier
- Fagleg uavhengighet
- Representasjon/deltaking frå berørte partar (internt og eksternt)
- Administrativ styring/kontroll
- Kostnadseffektivitet
- Læring/fornyng
- Åpenhet/innsyn

VERDIGRUNNLAG, ORGANISASJONS- OG STYRINGSFORMER

- Verdimagfald i offentlege organisasjonar
- Ulike demokratisyn og prinsipp for ivaretaking av verdiar:
 - * fleirtalsstyre gjennom parlamentarisk styringskjede (representativt demokrati)
 - * lovstyre gjennom rettsstatsordningar
 - * fagstyre gjennom ordningar for sikring av kunnskapsgrunnlag
 - * partsstyre gjennom medverknadsordningar for tilsette (personaldemokrati) og samfunnsgrupper (brukardemokrati i forkant)
 - * brukar- eller marknadsstyre gjennom auka valfridom for tenesteyting (brukardemokrati i etterkant)
- Avveging av ulike og til dels motstridande omsyn gjennom blandingsystem
- Kva som er godt eller ønskeleg kan variera mellom samfunnsgrupper og innafor forvaltninga

ANSVAR, ORGANISASJONS- OG STYRINGSFORMER

Organisasjons- og styringsformer

- Fleirtalsstyre
- Lovstyre
- Fagstyre
- Partsstyre og brukarstyre

Ansvar overfor kven?

- Politisk ansvar
- Administrativt ansvar
- Legalt ansvar
- Profesjonelt ansvar
- Sosialt ansvar

FLEIRTALSSTYRE OG REPRESENTATIVT DEMOKRATI

*Parlamentarisk
styringskjede*
(prinsipal – agent)

- Delegasjon
- Ansvar

*Aspekt ved organisasjons-
og styringsformer*

- Autonomi
- Kontroll

RIKSREVISJONEN/SAI: SIKTEMÅL OG OPPGÅVER

- Ansvar og kontroll vs. læring og fornying
- Rekneskapsrevisjon vs. forvaltningsrevisjon
- Intern vs. ekstern evaluering av offentlege organisasjonar
- Ansvar og kontroll viktigast, også for forvaltningsrevisjon, men intern evaluering viktigast for læring og fornying?

ULIKT FOKUS FOR EMPIRISK OG KONSTRUKTIV ANALYSE

Riksrevisjonen/SAI

- Rekneskapsrevisjon:
 - * rutinar
 - * praksis
- Forvaltningsrevisjon:
 - * val av studieobjekt
 - * gjennomføring av revisjon
 - * verdigrunnlag/standarder

Offentleg forvaltning

- Konsekvensar for utforming og verkemåte
- Konsekvensar av prosessar og rapportar
- Grad av og form for autonomi og kontroll